

การรับรู้ความอ่อนล้าและการจัดการความอ่อนล้าในเด็กวัยรุ่นโรคมะเร็ง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเด็ก)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2552

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การรับรู้ความอ่อนล้าและการจัดการความอ่อนล้าในเด็กวัยรุ่นโรคมะเร็ง

PERCEIVED FATIGUE AND FATIGUE MANAGEMENT IN ADOLESCENTS WITH CANCER

ณัฐวรรณ เอี่ยมสวัสดิ์ 4836278 RAPN/M

พย.ม. (การพยาบาลเด็ก)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: อัจฉริยา ปทุมวัน, Ph.D. (Nursing), มณี อากานันท์กุล, Ph.D. (Nursing)

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้ความอ่อนล้าและการจัดการความอ่อนล้าในเด็กวัยรุ่นโรคมะเร็ง โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กวัยรุ่นโรคมะเร็งที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าป่วยเป็นโรคมะเร็งทุกชนิด ระหว่างเข้ารับการรักษาตัวที่แผนกผู้ป่วยใน โรงพยาบาลรามธิบดี และโรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก จำนวน 14 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2550 ถึง 30 กันยายน พ.ศ. 2551 โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นรายบุคคล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้ความอ่อนล้าและการจัดการความอ่อนล้าในเด็กวัยรุ่นโรคมะเร็งประกอบด้วย 6 ประเด็นหลักดังนี้ ประเด็นหลักที่หนึ่ง การให้ความหมายของความอ่อนล้า ประกอบด้วย ไม่มีแรง กำลังลดน้อยลง ไม่มีชีวิตชีวา และไม่อยากทำอะไร ประเด็นหลักที่สอง ความอ่อนล้าตามการรับรู้ของเด็กวัยรุ่นโรคมะเร็ง ประกอบด้วย ลักษณะของความอ่อนล้า ช่วงเวลาที่มีความอ่อนล้า และความรุนแรงของความอ่อนล้า ประเด็นหลักที่สาม คำที่ใช้เรียกความอ่อนล้า คือ เพลีย และเพลีย ไม่มีแรง ประเด็นหลักที่สี่ ได้แก่ ปัจจัยที่ทำให้ความอ่อนล้าเพิ่มมากขึ้น คือ 1) ด้านการรักษา และ 2) ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล และปัจจัยที่ทำให้ความอ่อนล้าบรรเทาลง คือ 1) ด้านบุคคล/พฤติกรรม และ 2) ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล ประเด็นหลักที่ห้า ผลกระทบของความอ่อนล้าต่อ ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ความคิด และครอบครัว ประเด็นย่อยที่หก การจัดการความอ่อนล้า ประกอบด้วย การนอนหลับ การทำกิจกรรมที่ไม่ออกแรง บอกให้คนอื่นทราบ และไม่ทำอะไรเลย

ผลการศึกษานี้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับพยาบาลในการประเมินความอ่อนล้า วางแผนและให้การพยาบาลเพื่อบรรเทาความอ่อนล้าของเด็กโรคมะเร็งได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กโรคมะเร็งให้ดีขึ้น

คำสำคัญ : การรับรู้ความอ่อนล้า / การจัดการความอ่อนล้า / เด็กวัยรุ่นโรคมะเร็ง

PERCEIVED FATIGUE AND FATIGUE MANAGEMENT IN ADOLESCENTS WITH CANCER

NATAWAN IAMSAWAT 4836278 RAPN/M

M.N.S. (PEDIATRIC NURSING)

THESIS ADVISORSY COMMITTEE : AUTCHAREEYA PATOOMWAN, Ph.D. (Nursing), MANEE ARPANANTIKUL, Ph.D. (Nursing)

ABSTRACT

The present qualitative research is aimed at investigating perception of fatigue and fatigue management in adolescents with cancer. The study sample consisted of 14 adolescents who had been diagnosed by a physician with some type of cancer and who were being treated at the inpatient departments of Ramathibodi Hospital, Bangkok and Buddhachinnaraj Hospital, Phitsanulok province. Data were collected by means of individual in-depth interviews between September 24, 2007 and September 30, 2008, and they were analyzed using content analysis.

The findings revealed that there were six major themes of perception of fatigue and fatigue management in adolescents with cancer, as follows. The first theme was the definition of fatigue. Adolescents with cancer defined fatigue as lack of energy, loss of energy, lack of liveliness, and feeling like doing nothing. The second theme was perception of fatigue of adolescents with cancer, consisting of type of fatigue, timing of fatigue, and intensity of fatigue. The third theme was the descriptive terms for fatigue, including exhaustion, weariness, and lack of energy. The fourth theme was the contributing and alleviating factors of fatigue. The former included treatment factors and hospital environment factors, while the latter consisted of personal factors and hospital environment factors. The fifth theme was concerned with effects of fatigue on physical well-being, psychological well-being, emotional well-being, and on the families of adolescents with cancer. The last theme was related to fatigue management, and it involved sleeping, doing activities with less energy exertion, informing others, and doing nothing.

The findings of the study can be used as baseline data for nurses to effectively assess fatigue, plan for, and provide nursing care to relieve fatigue in adolescents with cancer, thus increasing their quality of life.

KEY WORDS: PERCEPTION OF FATIGUE / FATIGUE MANAGEMENT / ADOLESCENTS WITH CANCER

189 pages